

**Èt après on s' va èwarer
k' sakants nos volenut co
doner dès complècses ? :**

MOÛZE à NAMEÛR

Waï, l' bon paujêre fleûve plin d' pouhance !... A chake fîye ki dj' èl' rivwè, dji m' sins bouxhî au keûr, l' ausse di bwêrler ki m' monte, di lèver mès brès d' èbague rivinu d' on payis d' au cint diâles èt co pus lon. Dispû dès siêkes, avou l' minme trunkile madjèsté, i s' coloute èteûre lès minmès bwèsés tiènes, lès minmès craus pachis... Il a vèyu tote ène omanité s' trèmoussi dissus sès rivâdjes ; il èst l' imaudje di l' èternèle djonèsse di nosse ravikante tchaur, l' todi novèle fwace di nos « tayon-nâdjes » !... I ridjibèle nos bias « pitorèskes » lomaedjes, aus carèssantès tournûres, lès frankès aurmonîyes dès vilâdjes k' i trivièrse, nos vijaedjes èritchis dins l' paujêrité, abités pa nos « rûraus' k' on leû keûr Bén trunkile... ki coradjeusemint vikenut leû vîkêriye, sins grandès invîyes èt sins grandès plintes, lon èri dès contrêyes èvou i gn' a à moru di trop d' civilisâcion.

(A l' après d' Djôr Garnîr, *bèldje sicrîjeus*, dins on lîve di lèctûres di 1946.)

**PO ON PRODJÈT
KI,
ON DJOÛ, VA PTÈTE È
SIBARER SAKANTS,**

on s' a rafiyaî d' ramèchner sakants moyins di s' sognî avou lès dinrêyes ki passenut pau MOLIN. Grâce au MOUNÎ, foû di s' n' orobète (lîve di sorci), vocichal cki faut po sognî lès :

Coûts d' alinne : Fé boûre èt l' bwâre di l' eûwe avou do laton èt do suc di candi.

Brûlûres : sipaude dissus dèl blanke farène

Colikes/maus d' vinte : mète dissus, on ptit satch d' awinne o d' Bén tot tchaud laton.

Èdjalûres : lès froter tos lès djoûs d' grines di lin ; î mète dès fouyes di wassin cûtes dins do sawin o do bûre sins pont d' sé ; mète dès sipiyîyes fouyes di r'gon ; dès grins d' awinne dins do crau laurd, i mète li feû, rascoude li nwâre crauche èt froter l' èdjalûre.

Rôze (èrèsipèle) : papin d' farène di wassin èt vinêgue ; dès scwaches di sau dins dèle blanke farène maxhîye avou do cognac.

Twèrtchidaedje : trimpaedje li pus lontins possibe dins do

bigaud, do purin.

Djanisse : té d' wadje.

Mau d' dints : ène vôte di farène d' wadje dissus s' massale ; on papin d' laton d' wassin avou do vinêgue.

Po n' pont è nn' awè, n' nén magnî d' pwin, d' farène, li djoû dèl Sint Ubèr.

Mau d' gwadje : papin d' mièl, di pwin èt d' racène ; d' sau, pwin èt vinêgue ; farène di lin maxhîye avou dèl mostaude.

Sape, rênète (muguet) : froter l' gwadje di l' èfant avou ène taye di pwin èt l' doner au prumî tchén ko passe.

Orioule, orion, orlue, florete, kike (orgelet) : papin d' pwin di rigon trimpé dins do lacia, dèl farène di lin.

Blanc dwèt (panaris) : papins : d' farène di lin, d' mièl, d' alun, d' ôle d' olîve èt d' on oû ; pwin, lacia èt blanc savon ; farène di wassin èt grinne di lin ; farène di lin èt r'gon ; d' lîve (on l' pout èto sititchî dins l' dwèt, k' on côle !)

Rumatisses : après l' fornêye do pwin, muxhî dins l' for, lès pîds dvant, tot lèyant s' tièsse foû. Li for dwèt co ièsse li pus tchaud possibe.

Po n' pont è nn' awé, waurder on maron è s' potche.

Suwêes : s' rilaver lès pîds, lès mwins, dins d' l' euwe di laton.

Frèds d' cervia, catares : peneter dèl poûde di maron.

I n' vos faut nén vos èwarer, on comèle èt maxhe todi lès moudêyes di sicrîjhaedje